

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı **Mehmet Nuri ERSOY** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Ediz ÜN
Edirne Milletvekili

Türkiye'nin en çok vakıf kiracısına sahip illerinden biri olan Edirne'de, Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün 2026 yılı için kira bedellerine hiçbir objektif kriter ortaya koymadan yüzde 40 gibi fahiş bir artış yapması, esnafı ekonomik açıdan çıkmaza sürükleyen ve kabul edilmesi mümkün olmayan bir uygulamadır.

Hükümetin açıkladığı yeniden değerlendirme oranı yüzde 25 civarında, TÜİK'in resmi verilerine göre Aralık ayı kira artış oranı yüzde 35,91 olarak belirlenmişken, vakıf kiracılarına yüzde 40 zam yapılması, esnafın mevcut ekonomik koşullarda ayakta durma çabasını görmezden gelen, piyasa gerçekleriyle bağdaşmayan ağır ve orantısız bir yük niteliğindedir.

Her yıl tekrarlanan ve hiçbir öngörülebilirliği olmayan bu uygulamalar yüzünden esnaf, "Vakıflar bu yıl kaç puan zam yapacak?" endişesiyle iş planlaması bile yapamaz hâle gelmiştir. Küçük esnafı ayakta tutmakla yükümlü kamu kurumları, tam tersine onların üzerindeki baskıyı artıran bir tutum içine girmiştir. Bu yaklaşım hem esnafı hem de Edirne'nin tarihî çarşı kültürünü zayıflatmakta, vakıf müessesesinin asırlık sosyal adalet ruhuyla bağdaşmamaktadır. Bu bağlamda;

1. Edirne gibi vakıf kiracısı yoğun bir ilde, 2026 yılı kira artışlarının hangi somut ekonomik kriterlere dayanarak yüzde 40 olarak belirlendiğini kamuoyuyla paylaşmayı düşünmekte misiniz?
2. Aynı kurum çatısı altında, bazı kiracılara TEFE-TÜFE, diğerlerine ise sabit yüzde 40 artış uygulanmasının gerekçesi nedir? Bu ayrımcılık niteliğindeki uygulama hangi mevzuata dayanmaktadır?
3. Hükümetin ilan ettiği yeniden değerlendirme oranı yüzde 25 civarındayken, vakıf kiralarına yüzde 40 artış yapılması bakanlığınızın bilgisi ve talimatı dahilinde midir? Değilse bu keyfi uygulamaya karşı herhangi bir denetim başlatılacak mıdır?
4. TÜİK verilerine göre Aralık ayında vatandaşlar sahip oldukları konut ve işyerlerine en çok yüzde 35,91 kira artışı yapabilirken, devletin yasaların belirlediğinden fazla bir artış yapması adil bir kamu yönetimi anlayışıyla bağdaşmakta mıdır?
5. Vakıf kiralarının yıllara göre farklı yöntemlerle artırılması, esnafın planlama yapmasını imkânsız hâle getirmektedir. Bu nedenle kira artışlarının tek tip, açıklayıcı, öngörülebilir bir sisteme bağlanması için Bakanlığınız ne tür çalışmalar yürütmektedir?
6. Edirne'deki küçük esnafın ticaret hacmi, uygulanan yüksek kira artışlarını karşılayamayacak düzeydedir. Vakıf kiracılarının korunması amacıyla kademeli artış, üst sınır, bölgesel indirim gibi sosyal içerikli destek mekanizmaları oluşturmayı düşünüyor musunuz?
7. Söz konusu yüksek kira artışlarının, tarihî çarşı esnafını işletmelerini kapatma noktasına getirdiği bilinmektedir. Vakıf taşınmazlarının kültürel kimliğini ve esnafın sürdürülebilirliğini korumak adına Bakanlığınızın almayı planladığı somut tedbirler nelerdir?
8. Yapılan haksız zammı geri çekip makul bir orana indirecek misiniz?